

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان چاپ: ۱۴۰۲/۰۸/۰۲

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

بررسی نقش و اهمیت یاددهی زبان انگلیسی به دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

زهرا شادلوی چپانه^۱، فائزه شادلوی چپانه^۲، زهرا پاشایی یوسف کندی^۳

۱- لیسانس برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد، واحد ارومیه

۲- کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد واحد ارومیه

۳- کارشناسی روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد واحد ارومیه

zahra.shadlu@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش و اهمیت یاددهی زبان انگلیسی به دانش‌آموزان مقطع ابتدایی انجام شد. زبان انگلیسی به عنوان زبان جهانی، در جوامع بین‌المللی و در شغل‌های مختلف از اهمیت بسیاری برخوردار است. به همین دلیل، آموزش زبان انگلیسی به دانش‌آموزان ابتدایی به عنوان یک مهارت ضروری در تحصیلات و زندگی روزمره آن‌ها محسوب می‌شود. این پژوهش به شیوه مروری و با استفاده از داده‌های کتابخانه‌ای انجام شد. یادگیری زبان انگلیسی در سنین پایین، باعث تقویت مهارت‌های شنیداری، گفتاری، خوانداری و نوشتاری دانش‌آموزان می‌شود که در آینده به عنوان یک مزیت برای آنان در بازار کار محسوب می‌شود. در نهایت، آموزش زبان انگلیسی به دانش‌آموزان در سنین پایین، باعث توسعه فرهنگی و ارتباطات بین‌المللی آنان می‌شود که به عنوان یک مزیت برای جامعه و کشور محسوب می‌شود. به علاوه، یاد دادن زبان انگلیسی به دانش‌آموزان ابتدایی، به آن‌ها کمک می‌کند تا به شکل مناسب با فرهنگ و تمدن کشورهای دیگر آشنا شوند و نگرش جهانی پیدا کنند. این مهارت، همچنین به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با استفاده از منابع آموزشی انگلیسی، اطلاعات بیشتری در مورد علوم، فناوری و هنر بدست آورند. می‌توان گفت که یاد دهی زبان انگلیسی به دانش‌آموزان مقطع ابتدایی، به عنوان یک مهارت ضروری در تحصیلات و زندگی روزمره آن‌ها اهمیت بسیاری دارد.

کلمات کلیدی: زبان دوم، دانش‌آموزان، زبان انگلیسی، مقطع ابتدایی

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

امروزه زبان انگلیسی اهمیت بسیار بالایی یافته است در حدی که بسیاری معتقد هستند زبان بایستی از سنین کودکی به بچه‌ها آموزش داده شود. بسیاری از دانش آموزان تا زمان ورود به دبیرستان و دانشگاه یادگیری زبان دوم را شروع نمی‌کنند اما پژوهش‌های صورت گرفته نشان می‌دهند مقاطع ذکرشده زمان مناسبی برای شروع یادگیری زبان نیستند در واقع تحقیقات جدید بیانگر این مسئله‌اند که بهترین زمان برای شروع یادگیری زبان از سنین بسیار پایین است. پیش‌تر تصور می‌شد آموزش زبان دوم در این سنین، سبب بروز اختلالات و مشکلات زبان‌شناسی در کودک خواهند شد اما پژوهشگران معتقدند بهتر است در مراحل آغازین تولد کودک آموزش زبان دوم شروع شود. البته این بدین معنی نیست که افراد با سنین بالاتر از آموختن زبانی دیگر عاجز هستند بلکه منظور از موارد ذکرشده آن است که هر چه زودتر آموزش زبان را برای فرزندان خود آغاز کنیم یادگیری آنان از زبان بهتر و عمیق‌تر و در نتیجه مفیدتر خواهد بود.

در صورتی که افراد یادگیری زبان را از سنین کودکی آغاز کنند می‌توانند در سنین بالاتر آن زبان را به صورت روان و بدون لهجه صحبت کنند طبق پژوهشی از تیمی از دانشمندان دانشگاه واشنگتن با موضوع پروسه ادراک صحبت در کودکان، با بالا رفتن سن افراد شانس تلفظ کردن زبان دوم همانند افراد بومی بسیار کاهش خواهد یافت در واقع باراهنمایی کودکان برای یادگیری زبان در سنین پایین تلفظ صحیح کلمات و صحبت کردن همانند افراد بومی انگلیسی در سنین بالاتر برای کودکان بسیار راحت‌تر خواهد شد. مالکم گلاول Malcolm Gladwell نویسنده و سخنران کانادایی در کتاب خود با عنوان منزوی (Outlier) می‌گوید: «برای آنکه چیزی را بسیار خوب یاد بگیریم که اصطلاحاً ملکه ذهنمان شود، باید حداقل ۱۰ هزار ساعت زمان برای آن صرف کنیم». همچنین به مدت زمانی هم برای آشنا شدن با موضوع احتیاج داریم. صرف چنین زمان عظیمی برای فردی در سنین بزرگسالی تقریباً ناممکن است؛ اما اگر یادگیری را از سن کودکی شروع کنیم آن ۱۰ هزار ساعت در سال‌های آغازین زندگی تا رسیدن به مرحله بزرگسالی پخش خواهند شد. در این بخش، بررسی شده است که یاد دادن زبان انگلیسی به دانش‌آموزان ابتدایی، به عنوان یک مهارت ضروری در تحصیلات و زندگی روزمره آن‌ها محسوب می‌شود. این مهارت، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا با جوامع بین‌المللی و با افراد دیگر در جهان ارتباط برقرار کنند و در شغل‌های آینده خود موفق باشند.

رویکردها و دغدغه‌های آموزش زبان انگلیسی در دوره ابتدایی

آموزش زبان‌های خارجی و به‌ویژه زبان انگلیسی از ابتدای ورود آن به نظام آموزشی ایران تاکنون همواره محل بحث و چالش بوده است و هر از چند گاهی تدریس زبان انگلیسی در مدارس کشور به سوژه داغ خبری تبدیل می‌شود تعیین پایه مناسب تحصیلی برای شروع تدریس زبان‌های خارجی در نظام آموزش رسمی کشورها موضوع بسیار مهم و مجادله‌آمیزی است که نیازمند بحث علمی گسترده در حوزه سیاست‌گذاری زبانی و فرهنگی است. جالب است بدانید که در اکثر کشورهای جهان تعیین این زمان با بحث‌های داغ علمی و اجتماعی همراه است. اگر از نظریه‌های انتقادی نسبت به آموزش زبان انگلیسی بر فرهنگ و هویت جوامع فراگیر مانند نظریه امپریالیسم زبانی فیلیپسون و نظریات مشابه بگذریم باید به این نکته اشاره کنیم که آموزش زود هنگام زبان خارجی ممکن است تأثیر منفی بر یادگیری زبان مادری و حتی کیفیت آموزش در مقطع دبستان داشته باشد که این موضوع در برخی مستندات و پژوهش‌های علمی معتبر گزارش شده است از جمله این اسناد می‌توان به گزارش

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

جامع یونسکو درباره اهمیت زبان مادری در مقطع دبستان بانام اهمیت زبان مادری زبان محلی به‌مثابه کلید موفقیت در یادگیری مؤثر اشاره کرد که حاوی نکات بسیار مهمی درباره نقش و اهمیت زبان مادری بر یادگیری بهتر دروس در مقطع دبستان است.

پس از سال ۲۰۱۰ میلادی، گرایش مبنی بر ورود زبان انگلیسی به‌عنوان یک موضوع درسی به دبستان‌های کشورهای آسیایی تقویت شده است اما این روند منتقدین جدی و کاستی‌های اجرایی مختلفی را هم به همراه داشته است منتقدان این گرایش عمدتاً در مورد دو موضوع دغدغه دارند نخست تأثیر منفی آموزش زبان خارجی در پایه‌های پایین‌تر بر زبان مادری و هویت ملی دانش‌آموزان و سپس برآورد هزینه و فایده اقتصادی این اقدام در زمینه چالش‌هایی که کشورهای آسیایی در زمینه آموزش زبان انگلیسی در پایه‌های پایین تحصیلی با آن روبه‌رو شده‌اند. هم مقالات علمی و منابع مکتوب قابل توجهی منتشر شده است.

به‌عنوان نمونه کافی است به اخبار و مقالاتی که درباره ورود زبان انگلیسی به مقطع دبستان در مدارس عربستان سعودی منتشر شده واکنش‌های منفی اجتماعی شکل گرفته نسبت به آن مراجعه کنید همچنین فصل مربوط به آموزش زبان انگلیسی در عربستان سعودی از کتاب «سیاست آموزش زبان انگلیسی در کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا» از انتشارات معتبر اسپرینگر (۲۰۱۷) هم دارای اطلاعات جالب‌توجهی در این زمینه است و نشان می‌دهد که تلاش شتاب‌زده برای ورود زبان انگلیسی به مقاطع پایین تحصیلی با صرف هزینه‌های کلان چه تبعات منفی هم به همراه داشته است کشور ژاپن هم یک نمونه از کشورهای پیشرفته‌ای است که در عین جهانی‌شدن و پیشرفت علمی و اقتصادی همواره با چالش تعیین زمان مناسب آموزش زبان انگلیسی در مدارسش روبه‌رو بوده است و تا سال ۲۰۱۱ میلادی زبان انگلیسی در دبستان‌های این کشور تدریس نمی‌شد در همین چند سالی هم که تدریس زبان انگلیسی به دبستان‌های ژاپن راه پیدا کرده است با نظرات موافق و مخالف فراوانی روبه‌رو شده و منتقدان معتقدند که این کار به یادگیری زبان مادری دانش‌آموزان و تقویت فرهنگ ملی آن‌ها آسیب‌زده است. مشابه همین انتقادات را می‌توان نسبت به حضور درس زبان انگلیسی در دبستان‌های کره جنوبی و برخی دیگر از کشورهای آسیایی مشاهده کرد که با صرف میلیون‌ها دلار برای ورود زبان انگلیسی به دبستان‌هایشان کماکان با چالش‌های جدی در بخش کیفیت تدریس و پیشرفت تحصیلی روبه‌رو هستند به نظر می‌رسد آنچه در این فرایند بیش از زمان شروع تدریس اهمیت می‌یابد، کیفیت، نحوه تدریس، رویکرد مناسب آموزشی و استفاده از دبیران و معلمان بانگیزه و توانا است و صرفاً پایین‌تر آوردن سن آغاز آموزش زبان خارجی مطرح نیست.

هر چه زودتر بهتر این گزاره که یادگیری زبان خارجی هر چه زودتر شروع شود نتیجه بهتری به همراه دارد موضوعی است که باعث تحمیل هزینه‌های بسیاری به جامعه شده و در نتیجه آن شاهد تدریس زبان خارجی در دبستان‌ها و مهدکودک‌ها هستیم. موافقان این گزاره عمدتاً به نظریه دوره حیاتی "critical period" استناد کنند که به زبان ساده معتقد است اگر یادگیری زبان به مفهوم عام آن تا سن مشخصی اتفاق نیفتد ممکن است فرد فراگیر هرگز نتواند زبان را حداقل بدون اشکال و در سطح طبیعی فراگیرد. این نظریه به ماهیت زبان‌آموزی (به‌ویژه زبان اول) مادری بازمی‌گردد و الزاماً قابل تسری به فراگیری زبان‌های خارجی نیست. البته طبیعی است که کودکان در سنین پایین در فراگیری اکثر فعالیت‌های مهارتی و از جمله مهارت‌های زبانی سرعت عمل بیشتری دارند اما تعمیم این موضوع و رسیدن به این گزاره که آموزش زبان انگلیسی باید هر چه زودتر شروع شود موضوعیت علمی ندارد. دقت کنیم که کودکان ما زبان انگلیسی را نه به‌عنوان زبان مادری بلکه به‌عنوان زبان خارجی می‌آموزند

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

و پژوهش‌های مختلفی نشان داده که نقش متغیرهایی مانند انگیزه و علاقه یادگیرنده روش تدریس محتوای آموزشی و استمرار در یادگیری زبان خارجی بسیار مهم و تعیین کننده است. به نظر می‌رسد این گزاره تا حدودی تحت تأثیر افراد و مؤسساتی که از آموزش زود هنگام زبان انگلیسی نفع می‌برند تقویت می‌شود، به گونه‌ای که آموزش زبان انگلیسی به خردسالان و کودکان در ذهن والدین آن‌ها به عنوان یک ضرورت آینده ساز القاء می‌شود. مطالعات تطبیقی نشان داده که بیشتر نظام‌های آموزشی بازه زمانی ده تا دوازده سال را برای آموزش زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجی انتخاب می‌کنند که فاصله زیادی با وضعیت فعلی نظام آموزشی کشور ما ندارد البته تعیین زمان مناسب شروع درس زبان انگلیسی در مدارس ایران نیازمند یک پژوهش دانشگاهی و علمی در سطح ملی با نگاه به تجارب جهانی است که متأسفانه فقدان چنین پژوهش قابل استنادی در حال حاضر محسوس است. با این حال لازم به ذکر است که بسیاری از افرادی که در سنین نوجوانی (حتی جوانی و میان‌سالی) اقدام به یادگیری زبان‌های خارجی کرده‌اند در طی این مسیر بسیار موفق بوده‌اند و به اهداف مورد نظر خود هم رسیده‌اند این گزاره که سن شروع آموزش تنها فاکتور در موفقیت یادگیری زبان خارجی است یک سوء تفاهم بزرگ بیش نیست. در عین حال توجه داشته باشید که بسیاری از خردسالانی که شروع به یادگیری زبان خارجی در سنین پایین می‌کنند هم به دلایل مختلف در سالیان بعد، این فرایند را رها می‌کنند و به موفقیت خاصی دست پیدا نمی‌کنند.

با فرض پذیرش این موضوع که آموزش زبان در سنین پایین و دوران ابتدایی برای دانش آموزان این مقطع نتایج بهتری دارد، با شروع آموزش زبان به فرزندان در سنین پایین به آن‌ها فرصت یادگیری بدون عجله را داده و آن‌ها را در زندگی جلو انداخته‌ایم. همچنین استفاده از بیش از یک زبان در طول زندگی فرد سبب افزایش مهارت دانستنی یا Cognitive او خواهد شد.

مزایای شروع زود هنگام یادگیری زبان انگلیسی برای کودکان

آموزش زبان انگلیسی به کودکان می‌تواند فوق‌العاده سرگرم کننده و باارزش باشد. با این حال بدون رویکرد صحیح، آموزش می‌تواند ناامید کننده استرس‌زا و سخت باشد یاد دادن زبان انگلیسی به کودکان و دانش آموزان ابتدایی نیازمند زمان و تمرین بیشتری است و با توجه به اینکه دامنه توجه آن‌ها بسیار کوتاه است و به راحتی خسته شده و حواسشان پرت می‌گردد، باید از روش‌های ویژه‌ای برای آموزش به آن‌ها استفاده نمود تا کودک را سر ذوق آورده و انگیزه او برای یادگیری را افزایش داد کودکان به اندازه زبان آموزان بزرگ‌تر انگیزه برای یادگیری زبان انگلیسی ندارند، بنابراین هنگام آموزش زبان انگلیسی به آن‌ها باید برنامه‌ها سرگرم کننده و جذاب باشند. به عنوان مثال استفاده از بازی فعالیت‌های خاص و شعر و آهنگ بسیار مهم بوده و تشویق و تحسین کودکان تأثیرات مثبتی برای یادگیری آن‌ها دارد. در ادامه مزیت‌های شروع آموزش زبان انگلیسی در سنین کودکی و مقاطع ابتدایی را بیان خواهیم کرد:

۱. کودکان در موقعیت سنی خود از استراتژی‌های ذاتی و فردی یادگیری زبان برای یاد گرفتن زبان اول یا مادری‌شان استفاده می‌کنند و به زودی متوجه خواهند شد که می‌توانند از این راهکارها برای یادگیری زبان انگلیسی نیز استفاده کنند.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

۲. کودکان خردسال برای یادگیری از طریق فعالیت‌های دارای بازی و سرگرمی زمان کافی دارند. آن‌ها زبان را از طریق شرکت در یک فعالیت مشترک به همراه یک بزرگسال می‌آموزند آن‌ها ابتدا سعی می‌کنند فعالیت را درک کنند و سپس با استفاده از زبان مشترک خود با بزرگسالان معنی و هدف آن فعالیت را می‌آموزند.
۳. کودکان از وقت بیشتری برای گنجاندن انگلیسی در برنامه روزانه خود برخوردارند برنامه‌ها و دروس مدرسه چندان سخت و پیچیده نیستند و ذهن کودکان هنوز درگیر حقایقی که نیاز به حفظ کردن و امتحان دادن داشته باشد نشده است ممکن است تکالیف کمی به آن‌ها داده شود و گاهی اوقات حتی تکلیفی برای انجام ندارند و در نتیجه ذهن آن‌ها کمتر درگیر رسیدن به استانداردهای تعیین شده است و استرس کمتری دارند.
۴. از آنجاکه کودکان در سنین پایین راحت‌تر می‌توانند زبان دوم خود را بیاموزند بنابراین می‌توان گفت که آن‌ها در هنگام یادگیری زبان‌های دیگر نیز از همان فن‌های یادگیری ذاتی زبان در طول زندگی خود استفاده خواهند کرد برای آن‌ها آموختن زبان سوم چهارم یا حتی بیشتر آسان‌تر از یادگیری زبان دوم خواهد بود.
۵. برخلاف بزرگسالان که مجبور به یادگیری به روش آگاهانه هستند کودکانی که به جای آموختن آگاهانه زبان، آن را فراگرفته یا اکتساب می‌کنند تلفظ و درک بهتری نسبت به آن زبان و فرهنگ پیدا کنند. وقتی کودکان یک‌زبانه (monolingual) به سن بلوغ می‌رسند و خودآگاهی بیشتری پیدا می‌کنند توانایی آن‌ها در یادگیری زبان کمی کاهش می‌یابد و احساس می‌کنند انگلیسی را باید آگاهانه و از طریق برنامه‌های مبتنی بر گرامر زبان مطالعه کنند سنی که این تغییر به یادگیری آگاهانه در آن رخ می‌دهد تا حد زیادی بستگی به سطح رشد کودکان و همچنین انتظارات جامعه از آن‌ها دارد.

در یک جمع‌بندی می‌توان گفت مزایای یادگیری زبان برای کودکان در سنین پایین و دوران ابتدایی عبارت‌اند از:

۱. رشد مغز
۲. افزایش تمرکز
۳. افزایش خلاقیت
۴. بهبود تحصیل
۵. بهبود زبان بومی
۶. افزایش مهارت‌های ارتباطی
۷. افزایش قدرت تفکر و حل مسئله

راهکارهای ایجاد اشتیاق به زبان آموزی در مقطع ابتدایی

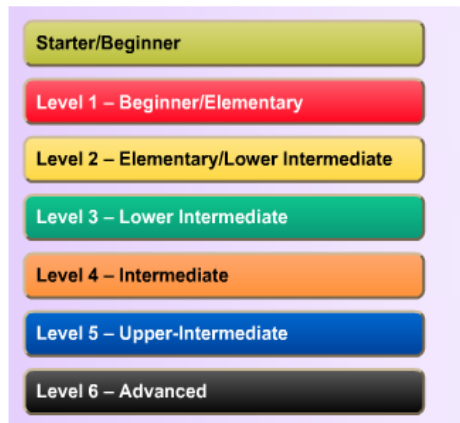
آموزش دادن به کودکان می‌تواند کمی دشوار باشد، زیرا آن‌ها نمی‌توانند به روش معمولی یاد بگیرند یعنی نمی‌توانند همانند دانش آموزان در یک مکان نشسته و قواعد دستور زبان را از روی کتاب‌های درسی فراگیرند؛ زیرا این کار برای آن‌ها خیلی کسل‌کننده خواهد بود و ممکن است ترس از زبان در آن‌ها ایجاد شود، از این‌رو باید از روش‌های منحصر به فرد تعاملی و سرگرم‌کننده برای آموزش آن‌ها استفاده نمود یک برنامه روتین برای وقت کلاسی خود در خانه تنظیم کنید بهتر است جلسات کوتاه و مکرر باشند. ۱۵ دقیقه تمرین کردن زبان انگلیسی با کودکان کوچک در روز کافی است و با بزرگ‌تر شدن فرزندان و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

افزایش تمرکز در او می‌توانید جلسات را طولانی‌تر کنید بنابراین فعالیت‌ها را کوتاه و متنوع نگه‌دارید تا بتوانید توجه کودک خود را به درس جلب کنید. زبان‌آموزی در چندین سطح انجام می‌شود که نمودار سطوح زبان در شکل ۱ آورده شده است.

شکل ۱ سطوح مختلف آموزش زبان انگلیسی

دانش آموزان ابتدایی در سطح مبتدی Starter/Beginner دسته‌بندی می‌شوند. علاوه بر رعایت شیوه‌های آموزشی به این سطوح، بایستی سن کم زبان آموزان نیز در این سطح توجه نمود در آموزش این سطح سعی کنید فعالیت‌های خاصی را هرروز در یک‌زمان مشخص انجام دهید، زیرا کودکان زمانی احساس راحتی و اعتمادبه‌نفس دارند که بدانند از آن‌ها چه انتظاری دارید. مزیت آموزش زبان انگلیسی به کودک در خانه این است که می‌توانید از موقعیت‌های روزمره و اشیای واقعی در اطراف خانه برای تمرین زبان به‌طور طبیعی استفاده کنید. مثلاً وقتی فرزندتان دارد لباس می‌پوشد یا وقتی لباس‌های شسته شده را مرتب می‌کنید درباره لباس‌ها صحبت کنید و یا زمانی که به کودک خود کمک می‌کنید تا به اتاق خوابش رفته و آنجا را مرتب کند در مورد واژگانی مثل اسباب‌بازی یا تختخواب با او صحبت کنید هنگامی که در حال آشپزی یا خرید هستید واژگان مربوط به مواد غذایی را آموزش دهید و هنگامی که به سوپرمارکت می‌روید فهرستی از چیزهایی که باید بخرید را به‌صورت انگلیسی با استفاده از تصاویر یا کلمات، بسته به سن به او بدهید نکته مهم در مورد آموزش زبان انگلیسی به کودک در خانه این است که شما محدود به کلاس درس نیستید بدان معنی که یادگیری زبان می‌تواند در هرزمانی در خانه اتفاق بیفتد و ادغام آن در امور روزمره واقعاً می‌تواند مفید باشد. در ادامه راهکارهای ایجاد اشتیاق در کودکان را مطرح می‌کنیم:

- برای آموزش زبان انگلیسی به کودکان والدین بایستی همراه فرزندان زبان انگلیسی تمرین کنند. اگر کودکان ببینند که شما کتاب می‌خوانید فیلم می‌بینید و به انگلیسی صحبت می‌کنید از شما الهام می‌گیرد و علاقه‌مند می‌شود تا از شما پیروی کند. اشتیاق به یادگیری مسری است اشتیاق به یادگیری به‌راحتی از اطرافیان به کودکان منتقل می‌شود وقتی کودک شما میل به یادگیری را در وجود شما ببیند خودش هم بیشتر به یادگیری علاقه‌مند می‌شود. زمانی که خودتان باید چیزی مثل تاریخ، جغرافی، ریاضی، کامپیوتر یا هر چیز دیگری را یاد بگیرید عشق و علاقه خود را به طی کردن مسیر یادگیری به او نشان دهید از فرصت‌های یادگیری در حضور او استفاده کنید، اطلاعات و چیزهای جدید را باهم کشف و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

استخراج کنید وقتی کودک شما لذت و هیجان ناشی از یادگیری را در زندگی ببیند علاقه او به یادگیری چندین برابر می‌شود. شرکت فعالانه در یادگیری زبان و همراهی به‌جای اینکه از او انتظار داشته باشید به‌تنهایی زبان بخواند و تمرین کند انگیزه بیشتری برای تمرین به کودک می‌دهد از او حمایت کنید، تشویق‌های شما اعتمادبه‌نفس او را برای ادامه افزایش می‌دهد.

- فرآیند یادگیری زبان انگلیسی در کودکان را برایشان جذاب: کنید یادگیری زبان انگلیسی در کودکان باید برای فرزند شما کاری لذت‌بخش و با پاداش‌های کوچک همراه باشد سعی کنید از یک روش جالب برای یادگیری زبان استفاده کنید. همه کودکان عاشق بازی کردن هستند و دوست دارند همراه با بازی کلمات و اصطلاحات به زبان انگلیسی را یاد بگیرند پیشنهاد ما به شما استفاده از مموری کارت‌ها یا بردگی‌ها برای جذاب‌تر کردن فرآیند آموختن زبان انگلیسی است. روش یادگیری بازی محور یک موضوع جدید نیست. سال‌های سال است که این روش در دنیا استفاده می‌شود. این روش به دلایل زیادی بسیار مفید و کاربردی است. یادگیری با بازی فرصتی برای یادگیری عمیق فراهم می‌کند و مهارت‌های شناختی کودکان را بالا می‌برد وقتی کودکی درگیر انجام بازی می‌شود، از تجربه یک نظام جدید لذت می‌برد بازی‌ها چه سرگرم‌کننده باشند چه جدی هر دو چنین اثری را روی ذهن کودکان به‌جای می‌گذارند بازی‌های سرگرم‌کننده هیجان را با یادگیری تلفیق می‌کنند و همین باعث میل دوچندان کودکان به ادامه بازی و طبعاً یادگیری بهتر شود یادگیری بازی محور همچنین میل کودکان به فعالیت‌های تیمی و گروهی را افزایش می‌دهد و همچنین روحیه رقابت در آن‌ها تقویت می‌شود. تقویت روحیه و رقابت و جنگیدن برای پیروزی خود یا گروه خود باعث می‌شود کودکان بهترین خود را به نمایش بگذارند.

- با توجه به شخصیت علایق و سرگرمی‌های موردعلاقه کودک، روش آموزشی را انتخاب کنید. کودکانی که شخصیتی برونگرا دارند به بازی کردن و کارهای عملی که نیاز به انرژی بیشتری دارد علاقه نشان می‌دهند در مقابل کودکانی با شخصیت درون‌گرا معمولاً تمایل به یادگیری با فلش کارت و برد گیم‌ها دارند. اگر فرزندان به ورزش کردن علاقه‌مند است یا فعالیت خاصی را دوست دارد، گفتن داستان‌هایی به انگلیسی درباره کار موردعلاقه‌اش او را به وجد خواهد آورد.

- وقتی بحث مطالعه می‌شود خیلی از پدرها و مادرها نقش خود را فقط کنترل می‌دانند. غافل از اینکه زمانی که یک کودک احساس می‌کند تحت کنترل است معمولاً از یادگیری عقب‌نشینی می‌کند این مسئله خیلی مهم است که ما کودکان را در مسیر یادگیری هدایت کنیم اما نباید کنترل یادگیری آن‌ها را به دست بگیریم چه در فضای کلاس و چه خارج از آن فضای دریافت مطالب مناسب را برای آن‌ها فراهم کنید ولی اجازه دهید در مورد علاقه‌مندی‌هایشان قدرت انتخاب داشته باشند برای مثال وقتی پای یک تکلیف منزل یا پروژه به وسط می‌آید بگذارید به روشی که علاقه دارند آن را انجام دهند همین‌طور از فعالیت‌های فوق‌برنامه برای کشف علاقه‌مندی‌های فرزند خود بهره ببرید اینکه کودک شما احساس کند نقشی در انتخاب‌هایش دارد باعث خودانگیزگی او برای یادگیری بیشتر خواهد شد. همچنین به او اجازه دهید تا موضوعاتی که می‌خواهد به انگلیسی یاد بگیرد یا محیط آموزش را خودش انتخاب کند برای مثال می‌توانید فرزندان را به خواندن کتاب‌های انگلیسی تشویق کنید و هنگامی که برای خرید کتاب به کتاب‌فروشی می‌روید یا حین خرید آنلاین از او نظر بخواهید و با او مشورت کنید.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- بعضی مردم معتقدند کتابخوانی کلید موفقیت در زندگی است ما هم معتقدیم کتابخوانی اگر کلید موفقیت در زندگی نباشد، حداقل کلید موفقیت در یادگیری هست بچه‌هایی که عشق به مطالعه در آن‌ها تقویت شود عاشق یادگیری خواهند شد و متقابلاً کودکانی که به مطالعه تشویق نشوند یادگیرندگان خوبی نخواهند شد خواندن نه تنها دامنه لغات کودکان را توسعه می‌دهد بلکه به مغز یاد می‌دهد مفاهیم را فرآوری کرده و محاورات رسمی را بیاموزد مطالعه نه فقط به تقویت زبان و هنر کمک می‌کند بلکه ظرفیت ذهن را در یادگیری درس‌هایی نظیر ریاضی و علوم هم بالا می‌برد دنیای کودکان خود را پر از فرصت مطالعه کنید. مرتباً برای آن‌ها کتاب بخوانید و از کودکانتان بخواهید که برای شما کتاب بخوانند ۲۰ دقیقه در روز را برای زمان مطالعه خانوادگی در نظر بگیرید. برای آن‌ها الگوی خوبی باشید و خودتان مرتب مطالعه کنید مواد لازم برای این کار، روزنامه‌ها، پوسترها مجلات و داستان‌ها هستند. با پر کردن فضای اطراف خود با این نوع وسایل به آن‌ها نشان دهید که مطالعه چقدر مهم است. کلید تشویق شدن بچه‌ها به مطالعه این است که این فعالیت سرگرم‌کننده باشد اگر کتاب یا مطالبی هست که فرزند شما به آن علاقه ندارد یا آن را خسته‌کننده می‌داند او را مجبور نکنید. بگذارید کودکان خودشان مطلب موردنظرشان را انتخاب کنند و بعد از خواندن آن مطلب فعالیتی روی آنچه آموخته انجام دهد. مثلاً آن را برای شما بازگو کند یا نقاشی از آنچه یاد گرفته برای شما بکشد.
- زمان درستی را برای آموزش انتخاب کنید تا کودکان مشتاق آموختن باشند. فرزند شما باید در زمانی که با او تمرین می‌کنید یا آموزش می‌بیند به گوش و هوشیار باشد و آمادگی یادگیری را داشته باشد اینکه او را برای انجام تمرین‌های زبان انگلیسی‌اش تحت فشار قرار دهید باعث استرس و اضطراب او می‌شود. به یاد داشته باشید که اگر شروع به انجام فعالیتی نمودید و احساس کردید فرزندتان تمایلی به انجام آن ندارند، به جای آنکه او را مجبور به ادامه دادن کنید، تلاش کنید موضوع را به زمان دیگری موکول کنید، زیرا ادامه دادن در شرایطی که کودک احساس خوبی ندارد موجب دلزدگی و فراری شدن او از یادگیری خواهد شد.
- هر کودکی سبک و سیاق منحصر به فرد خود را در یادگیری داراست بعضی کودکان سبک یادگیری مشخصی دارند و برخی دیگر ترکیبی از انواع سبک‌های یادگیری را دارا هستند هیچ سبکی مطلقاً درست یا مطلقاً غلط نیست اما شما با تشخیص درست سبک یادگیری کودکان می‌توانید با فن‌های مناسب میزان یادگیری و کیفیت آن را در فرزندتان بالا ببرید.
- کودکان نقش‌آفرینی و خیال‌پردازی را دوست دارند بازی کردن در موقعیت‌هایی مثل رستوران، اسباب‌بازی‌فروشی یا کتابخانه را به او پیشنهاد دهید و از فرزندتان بخواهید از بین آن‌ها یکی را انتخاب کند سپس مقابل هم‌بازی کنید. به‌عنوان مثال شما می‌توانید در نقش مشتری و او در نقش فروشنده ایفای نقش کند هر جا که لازم بود در صحبت کردن و کلماتی که نیاز دارد به او کمک برسانید. اگر یک عبارت را در صحبت‌هایش استفاده کرد چند بار آن عبارت را به انگلیسی برای او تکرار کنید تا ملکه ذهن او شود به تدریج فرزند شما می‌تواند دیالوگ‌های بیشتری را به انگلیسی بگوید.
- کودکان معمولاً از انجام تکالیف مدرسه سرباز می‌زنند چون مایل هستند بیشتر وقت خود را به بازی بگذرانند حالا تصور کنید که قرار است تکالیفی علاوه بر دروس مدرسه انجام دهند مسلماً کار برای آن‌ها دشوارتر خواهد بود. راه حل این است که یک برنامه منظم اما منعطف برای انجام تکالیف فرزندتان تعیین کنید و در انجام تکالیف حمایتگر و مشوق اوباشید.
- کودکان را تشویق کنید که از حال و هوای خودش و احساساتش در زمینه یادگیری با شما حرف بزنند. محیطی خلق کنید که کودک بتواند به راحتی از علاقه‌مندی‌هایش یا از چیزهایی که به آن‌ها علاقه ندارد یا حتی متنفر است صحبت

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- کند. اگر بچه‌ها فکر کنند احساساتشان برای دیگران مهم نیست و مجبور هستند همه‌چیز را همان‌طور که هست بپذیرند از یادگیری سرباز می‌زنند یادگیرندگان خوب می‌دانند که نظر و عقیده‌شان مهم است و می‌توانند بدون ترس از قضاوت شدن درباره تجربیات یادگیری‌شان صحبت کنند آن‌ها اطمینان دارند که در این مسیر تحقیر و یا نادیده گرفته نمی‌شوند.
- به کودکان کمک کنید یادداشت‌ها و کاغذهایش را مرتب کند. مرتب کردن کتاب‌ها و تکالیف و کاغذها می‌تواند انگیزه یادگیری را در کودکان چند برابر کند بی‌نظمی در بین کودکان و در بین شاگردان مدرسه‌ها متداول است اما اگر از حد خارج شود باعث سردرگمی آن‌ها می‌شود. بچه‌ها سردرگم می‌شوند نگران می‌شوند و این نگرانی میل به یادگیری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در آموزش نظم به فرزندان خود صبور اما مقاوم باشید این کار با یک‌بار و دو بار اتفاق نمی‌افتد بلکه برای تبدیل شدن به یک الگوی رفتاری نیاز به تکرار و تداوم هست. با این کار کودک شما احساس می‌کند که از نظارت و پشتیبانی برخوردار است پس کمتر دچار سردرگمی می‌شود و با انگیزه بیشتری یاد می‌گیرد.
- اگر کودک شما هنوز نقطه قوتی از خود نشان نداده این کار سخت است اما این کار از نظر احساسی حیاتی است. این تمرین شکلی از positive reinforcement یا تقویت مثبت است که در تکمیل فرآیند یادگیری الزامی است در تقابل با این موضوع تمرکز روی نقاط ضعف فرزندان به جز تشدید استرس در او اثر دیگری ندارد. مثلاً اگر کودک شما در درس ریاضی نمره خوبی کسب نکرد فراموش نکنید که روی عملکرد خوب او در درس علوم تمرکز کنید و به او یادآوری کنید که شکست‌ها نقطه پایان نیستند.
- به جای اینکه همواره دنبال نمره امتحان و نتیجه آزمون کودکان باشید روی چیزی که آموخته‌اند تمرکز کنید. درست است که نمره و نتیجه مهم است اما هرگز مهم‌تر از آنچه که کودک شما به‌عنوان دانش یا مهارت آموخته نیست. سعی - کنید از کودک بخواهید آنچه یاد گرفته را برای شما بازگو کند اما به خاطر داشته باشید آن‌ها هرگز نمی‌توانند هر آنچه آموختند را به کلام بیاورند و گزارش دقیق بدهند.
- مهم نیست که موفقیت‌های فرزندان چقدر کوچک و ساده باشند در هر حال سعی کنید آن‌ها را مهم جلوه دهید و برایشان شادی کنید این امر به‌ویژه در مورد کودکان دبستانی بسیار مهم است تشویق به‌موقع می‌تواند انگیزه دستیابی به موفقیت‌های آینده را در کودکان دوچندان نماید. این انگیزه باعث می‌شود آن‌ها برای بهتر شدن تلاش بیشتری می‌کنند. البته توصیه نمی‌شود که سطح پایین عملکرد کودکان را تشویق کنید اما اگر چیز مثبتی دیدید حتماً آن را به زبان بیاورید اگر پروژه یا تکلیف سختی را به پایان رساند حتماً او را یک بستنی مهمان کنید این‌گونه رفتارها می‌تواند یک وسیله بسیار کارآمد برای تقویت انگیزه در آن‌ها باشد.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در این مقاله چالش‌ها و دغدغه‌های آموزش زبان انگلیسی به کودکان و دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به‌طور مفصل تشریح گردید. سپس مزایای شروع زود هنگام یادگیری زبان انگلیسی برای کودکان و دانش‌آموزان مقطع ابتدایی مطرح شد و دیدیم که و رشد مغز افزایش تمرکز، افزایش خلاقیت، بهبود تحصیل، بهبود زبان بومی، افزایش مهارت‌های ارتباطی و افزایش قدرت تفکر و حل مسئله کمترین مزیت شروع زود هنگام یادگیری زبان انگلیسی در سنین کودکی و مقطع ابتدایی هست در نهایت راهکارهای گوناگون ایجاد اشتیاق به زبان آموزی در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی ارائه گردید. بنابراین، آموزش زبان انگلیسی به دانش‌آموزان در سنین پایین بسیار مهم و حیاتی است. این آموزش باعث ارتقای سطح تحصیلات و قابلیت ارتباط بین‌المللی دانش‌آموزان می‌شود. همچنین، تقویت مهارت‌های شنیداری، گفتاری، خوانداری و نوشتاری دانش‌آموزان نیز از مزایای این آموزش است. در کل، آموزش زبان انگلیسی به دانش‌آموزان در سنین پایین، به عنوان یک مزیت برای آنان و جامعه و کشور محسوب می‌شود.

منابع

۱. Xiaoyang. Shu., Learning How to Teach English in Elementary School: The Role of Reflective Teaching in Training Elementary School Teachers. Open Access Library Journal, Vol. ۴ No. ۵, May ۲۰۱۷.
۲. Sun, L. and Han, Y.P., Action Research: The Bridge between Teaching Theory, Teaching Practice and Teaching Research. Foreign Language Teaching in Schools, ۲۰۰۳.
۳. Amparo Clavijo., English teaching in the elementary school: Some critical issues. Colombian Applied Linguistics Journal, Vol ۱۸, No ۱, ۲۰۱۶.
۴. Korosidou E., & Griva, E. "It's the same world through different eyes": A content and language integrated learning project for young EFL learners. Colombian Applied Linguistics Journal, ۱۸(۱), pp ۱۱۶-۱۳۲, ۲۰۱۶.
۵. Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (۲۰۱۰). CLIL: Content and language integrated learning. Cambridge: Cambridge University Press. ۲۰۱۰.
۶. Kuwat; Imam Ghozali., Teaching English to the Elementary School Students in Kutoarjo District. Journal of English Language and Pedagogy, Vol. ۱, No. ۱, ۲۰۱۸.
۷. Cameron, Lynne., Teaching language to young learners. The Edinburgh Building. Cambridge, New York; Cambridge University Press, ۲۰۰۱.
۸. Klimova Blanka Frydrychova., Teaching English to pre-school children: Third World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership - WCLTA, ۲۰۱۲.